

HIGHER SECONDARY FIRST YEAR SANSKRIT
QUARTERLY EXAMINATION - 2024 - 25
(Poetry - Prose - Grammar - Translation)

Time : 2.30 Hrs

Marks : 90

NOTE: 1. Answer should be in Sanskrit, English, or in Tamil except for those that are to be answered in Sanskrit.**2. In writing Sanskrit, Devanagari script to be used.****I. अधोलिखितानां प्रश्नानां समीचीनमुत्तरं लिखत। Choose the correct answer (poem). 14 x 1 = 14**

1. कः श्रेष्ठः ग्रन्थः अस्ति?

(i) अलङ्कारः (ii) वेदः (iii) साहित्यम्

2. तिरुक्कुरल्यन्थे कति भागाः सन्ति?

(i) त्रयः (ii) सप्तः (iii) चत्वारः

3. अत्र केन पम्पासरः वर्णितम्?

(i) सीतया (ii) रामेण (iii) लक्ष्मणेन

4. सौमित्रिकः कः?

(i) रामः (ii) भरतः (iii) लक्ष्मणः

5. कस्मात्पर्वतः यक्षप्रश्नः उद्धृतः?

(i) वनपर्वन् (ii) सभापर्वन् (iii) आदिपर्वन्

6. समये किं रचितम्?

(i) साह्यम् (ii) बाह्यम् (iii) ऐक्यम्

7. भारतस्य मकुटः कः?

(i) हिमालयः (ii) विन्ध्यपर्वतः (iii) सप्तगिरिः

8. भुक्कुण्डः कीदृशः चोरः?

(i) भीतः (ii) धीरः (iii) कातरः

9. विश्वगुरुः कः?

(i) इन्द्रः (ii) शिवः (iii) वरुणः

10. कः कुमारसंभवस्य रचयिता?

(i) कालिदासः (ii) भासः (iii) भारविः

11. कः तीव्रः शिवभक्तः आसीत्?

(i) दिननागः (ii) राजनागः (iii) नागराजः

12. दिनः कः इति सुप्रसिद्धः?

(i) कण्णप्पः (ii) कृष्णप्पः (iii) भसवप्पः

13. शिवस्य कस्मात् कस्य वतिस्म?

(i) वदनात् (ii) नेत्रात् (iii) मुखात्

14. राज्ञः वात्सल्यं केषु?

(i) कविषु (ii) शिशुषु (iii) पशुषु

II. A. त्रयाणां सामान्यप्रश्नानामुत्तरं लिखत। Answer any Three (poem). 3 x 2 = 6

15. केवान्धवाः स्युः? Who is the real relative according to Avvaiyar?

16. देशस्य पञ्चमण्डलानि कानि? What are the five ornaments of the country?

17. नलिनानिकथंप्रकाशन्ते? How did Rama describe lotuses in the Pampa?

18. कःधर्मःसदाफलः? Which Dharma bears fruits always?

B. द्वयोःप्रश्नयोःउत्तरंलिखत Answer any two (prose).

2 x 2 = 4

19. कःआरक्षकैःगृहीतः? Who was caught by the soldiers?

20. व्याधकुमारःकिमर्थंअरण्यम्अगच्छत्? What for the hunter went to forest?

21. ईश्वरःतयोःकिंअनुग्रहीतवान्? How did Lord Siva bless both of them?

III. Short Questions Answer any Seven.

7 x 2 = 14

22. अधोदत्तानांशब्दानाम्अर्थलिखत। (meanings)

i. द्रुमः- a. Tree b. Foot c. Bee

ii. भुवनम्- a. Converse b. Universe c. Ocean

23. अधोदत्तानांपदानांद्वयोःव्याकरणरूपंलिखत। (Identify any two grammatical forms)

i. अस्ति- a. लट्प्रथमपुरुष b. लङ्प्रथमपुरुष c. लिट्प्रथमपुरुष

ii. पश्य- a. लङ्प्रथमपुरुष b. लट्प्रथमपुरुष c. लोट्प्रथमपुरुष

24. अधोदत्तानांपदानांसन्धिकुरुत। (Combine)

i. न + अस्ति- a. नास्ति b. नोस्ति c. नाऽस्ति

ii. अति + अर्थम्- a. आत्यर्थ b. अत्यर्थ c. अत्यार्थी

25. अधोदत्तानांपदानांसन्धिविच्छेदंकुरुत। (Split)

i. नलिनैरपि - a. नलिनैः + अपि b. नलिनोः + अपि c. नलिनि + अपि

ii. कश्च- a. कः + च b. कं + च c. कोच

26. अधोदत्तानांपदानांसमासंकुरुत। (Compound)

i. शोकेनआर्तः- a. अशोकार्तः b. शोकार्तः c. शोकनाशः

ii. धर्मैरतः- a. अधर्मैरतः b. धर्मैरतः c. अधर्मप्रियः

27. अधोदत्तानांपदानांविग्रहंलिखत। (Dissolve)

i. श्रेष्ठादी- a. नदीषुश्रेष्ठा b. श्रेष्ठेषुनदी c. नदिनाश्रेष्ठा

ii. वेदतुल्यः- a. वेदेषुतुल्यः b. वेदेनतुल्यः c. वेदायतुल्यः

28. अधोदत्तपदानांविपरीतार्थलिखत। (write opposite words)

i. नित्यम् x a. अनित्यम् b. असत्यम् c. अनवत्यम्

ii. क्षमा x a. क्रोधः b. विरोधः c. मोदः

29. अधः प्रदत्तानांशब्दानांसमानार्थकं पदं लिखत- (Synonyms)

i. बुद्धिमान् = a. धीमान् b. धर्मवान् c. मूढः।

ii. कृपा = a. दया b. मया c. नकः

30. रिक्तस्थानानि पूरयत- (Fillup)

i. आन्ध्रप्रदेशे _____ इति कश्चन व्याधः आसीत्।

ii. व्याधकुमारः मृगयायै _____ अगच्छत्।

IV. a) द्वयोःप्रश्नयोःउत्तरंलिखत| Brief Questions. Answer any two. (Poem) 2 x 4 = 8

31. विवृणुत। 1. अस्मद्देशः Explain - Our country according to Bharathiar.
 32. परोपकारस्य महत्त्वं विवृणुत। Describe the importance of paropakaram.
 33. यक्ष - युधिष्ठिरयोः संवादश्लोक द्वयं वर्णयत। Explain any two slokas from Yakshaprasnam.
 34. शोकार्तस्य-----Complete and explain the sloka.

b) द्वयोःप्रश्नयोःउत्तरंलिखत| Brief Questions. Answer any two.(Prose) 2 x 4 = 8

35. कण्णप्पस्य भक्तिवैशिष्ट्यं विवृणुत। Describe the Devotion of Kannappa.
 36. भुक्कुण्डेन रचितं श्लोकं लिखित्वा विवृणुत। Quote and explain the sloka of Bhukkunda.
 37. विवृणुत विश्वगुरोर्गुरुः -। Explain - विश्वगुरोर्गुरुः
 38. अस्त्युत्तरस्यां ----- complete and explain the sloka.

V. Answer any three of the following: 3 x 4 = 12**Answer any one of the following**

39. Decline राम 40. Decline. पितृ

Conjugate Any two:

41. वद् in लट्लकारः (present tense)
 42. भव् in लृट्लकारः (future tense)
 43. पठ् in लट्लकारः (past tense)

VI. Answer in detail: 2 x 6 = 12

44. a) विवृणुत। Explain the following.
 (i) उत्तमदेशः (ii) औषधम् (iii) कार्यसाधकोपायः (or)
 b) पम्पावर्णनपाठात् त्रीन् श्लोकान् वर्णयत। Quote and explain three slokas from pampa varnamam?
 45. a) किरातकुमारस्य चरितं यथाग्रन्थं लिखत। Describe the story of kiratakumara. (or)
 b) धीरश्चोरकथां यथाग्रन्थं लिखत। Summarize the story 'DheeraChora'.

VII. Translate in to Tamil or English : 1 x 6 = 6

46. a) द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं कुरुत। Translate any two.

(i) अपकारः परकृतः सोढव्यः सर्वदानरैः।

विस्मर्तव्यपकाराणांततोभुविमहीयते।।

(ii) समयेरचितंसाह्यंस्वल्पंस्यात्परिमाणतः।

तदेवकालभेदेनमहत्स्यात्भुवनादपि।।

(iii)सौमित्रे! शोभतेपम्पावैडूर्यविमलोदका।

पुल्लपद्मोत्पलवतीशोभिताविविधैर्द्रुमैः।।

(or)

b) अनुवादः। Passage Translation.

अवन्तिदेशस्य राजधान्यामुज्जयिन्यां विक्रमादित्यो नाम धार्मिकः महीपालः शशास। एकदा तस्य भूपतेः धार्मिकतां परीक्षितुं कामधेनोः दुहिता सुरभिः देवलोकात् महीम्आजगाम। आगत्य च, विक्रमस्य आगमनमार्गे कुत्रचित् महती पङ्के निमग्ना सा, परमंविषादम्अनुभवन्तीव तस्थौ। नृपतिश्च तस्याः दुरवस्थाम्अवलोक्य, दयार्द्रः बभूव। सद्यः एव सः स्वसुखम्अविचिन्त्य, पङ्कम्अवगाह्य, तां गां पङ्कात्उद्धृत्य, बहिः अनयत्। अथ, तां शुद्धजलैः प्रक्षाल्य, प्रीत्या तस्यै घासमुष्टीश्च दत्वा, तां बहुधा समुपाचरत्। तेन नितरांप्रसन्ना सा दिव्यधेनुका, तदीया भूत्वा, राजगृहेएव सुचिरं सुखंन्यवसत्।।

47. अनुच्छेदंकुरुत। Comprehension:

1 x 6 = 6

एकदा विस्मिताः मुनयः वसिष्ठम्अब्रुवन्। 'भगवन् कः अयंपुरुषः? किम्आनीतंपात्रे ?'इति। सः प्रणिधानेन ज्ञात्वा एवं प्राह – अस्तिरावणः नाम राक्षसः। सः देवान् पीडयामास। तेच क्षीरसमुद्रं गत्वा श्रियः पतिंशरणम्अगच्छन्। सः तान्एवम्अवादीत्–'अहम्अयोध्यायांदशरथस्य पुत्रः भूत्वा रावणं हनिष्यामि। यूयंच वानराः भूत्वा मम साहाय्यम्आचरत' इति। ते तु तथा इति प्रत्यगच्छन्। अथ भगवान्किङ्करम् आहूय आदिदेश –'पायसम् एतत्दशरथाय अर्पय' इति। सः अयं भगवताअनुप्रविष्टं पायसम्आजहार" इति।

प्रश्नाः - 1. विस्मिताः मुनयः कम्अब्रुवन्?

2. रावणः कान्पीडयामास?

3. देवाः क्षीरसमुद्रं गत्वा कं शरणम्अगच्छन्?

4. 'यूयंच वानराः भूत्वा साहाय्यम्आचरत' इति के न उक्तम्?

5. भगवान् किङ्करं पायसं कस्मै अर्पयितुम्आदिदेश?

6. अस्यगद्यांशस्यसमुचितंशीर्षकंलिखत।